

102 til þess að koma þurfalingnum á hælið. Kostnaður allur, sem af þeim ráðstöf-
21. okt. unum og hælisvist þurfalingsins leiðir, greiðist úr hlutaðeigandi sveitarsjóði.
Fyrirkomulag þetta kemur þegar til framkvæmda.

Þetta birtist hérmeð til leiðbeiningar öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 21. október 1930.

Tryggvi Þórhallsson.

Vigfús Einarsson.

103
28. okt.

AUGLÝSING

um

staðfestingu stjórnarráðsins á lögreglusamþykkt fyrir Neskaupstað í Norðfirði.

Samkvæmt lögum nr. 1 frá 3. janúar 1890, um lögreglusamþykktir fyrir kaupstaðina, er hérmeð staðfest eftirrituð

Lögreglusamþykkt fyrir Neskaupstað í Norðfirði.

I. KAFLI.

Um reglu og velsæmi á almannafæri.

1. gr.

Á almannafæri mega upphot eða óspektir ekki eiga sér stað. Ekki mega menn þyrpast saman á almannafæri svo að til tálma sé fyrir umferðina. Þegar talað er um almannafæri í samþykkt þessari, er átt við götur, vegi og svæði, sem almenningur fer um, eða er ætlað til almennings afnota, svo sem leikvöllir, torg, bryggjur, uppfyllingar o. s. frv.

2. gr.

Þegar fjömennt safnast á almannafæri, þar á meðal við dyr kirkna, sölubúða, leikhúsa eða annara samkomuhúsa, eða annarsstaður, þar sem almenningur kemur saman, þá skulu menn haga sér eftir þeim fyrirmælum, sem lögreglan setur til að varðveita góða reglu.

3. gr.

103

28. okt.

Allir, sem fara um götur bæjarins utan gangstétta, hvort heldur eru gangandi, riðandi, í vagni, í bifreið, á hjólum, eða öðrum farkosti, skulu þá er þeir mæta einhverjum, eða einhver vill komast fram fyrir þá, halda sér, gripum sínum og farartækjum á vinstri helmingi akbrautarinnar eingöngu og svo nærri götubrún eða gangstéttarbrún, sem auðið er. Sá sem vill komast framfyrir vegfarendur skal vikja til hægri handar, þó ekki meira en nauðsyn krefur. Við krossgötur skal, ef þörf gerist, sá bíða, sem er til vinstri handar. Þeir, sem fara um gangstéttir, skulu jafnan vikja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir til að vikja á akbraut, sé hún til vinstri handar.

4. gr.

Á almannafæri má ekki fljúgast á, æpa, kalla, blistra, syngja hátt, eða hafa í frammi annan hávaða eða ofsalegt eða móðgandi háttalag, sem raskar allsherjar reglu, eða ónáðar vegfarendur eða þá, sem búa í nágrenninu.

5. gr.

Enginn má að ófyrirsynju berja á dyr eða glugga, hringja dyrabjöllum eða hafast neitt það að, sem ónáðar húsbúendur.

6. gr.

Á fjölförnum götum, eða þar sem hætta getur af stafað, má ekki leika knattleik, paradís, feluleik, stikk, eða klink, ekki gera rennibrautir, renna sér á skautum eða sleðum, eða hafa um hönd aðrar skemmtanir eða leiki, sem hindra umferðina. Lögreglan ákveður jafnan, hvaða götur þetta á við. Sömuleiðis er bannað að hanga utan í vögnum, sleðum eða bifreiðum, sem eru á ferð um göturnar, eða festa við þá sleða, handvagna eða annað, er til óþæginda getur orðið.

7. gr.

Eigi má skjóta af byssum, skammbyssum, lyklabyssum, örvabogum eða öðrum skotvopnum á eða yfir almannafæri eða höfninni. Á almannafæri má eigi kveikja í púðri, skoteldum eða sprengiefnum. Þó getur lögreglustjóri gefið undanþágu frá ákvæði þessu þegar sérstaklega stendur á, svo sem á gamlárskvöld, eða við sérstök tækifæri. Nauðsynlegar sprengingjar vegna mannvirkja má aðeins gera með sérstöku samþykki lögreglustjóra og ber bæði verkstjóri og sá, sem mannvirkið er unnið fyrir, ábyrgð á, að allrar varúðar sé gætt. Sprengiefni og önnur slík eldfim efni má hvorki geyma í íbúðarhúsum né annarsstaðar, þar sem hætta stafar af.

8. gr.

Enginn má ganga dulklæddur á almannafæri, nema til eða frá grimu- eða álfa-dans, eða í búningi, sem misbýður velsæmi, eða getur raskað alls-

103 herjarreglu. Sömuleiðis er bannað að sýna af sér hneykslanlega hegðun, t. d. 28. okt. með því að ávarpa menn ókurteisum orðum eða ósæmilegum eða með því að sýna af sér ósæmilegt látbragð, svo sem að fletta sig klæðum, gera þarfir sínar á hneykslanlegan hátt, hafa í frammi öläðislæti eða vera ósjálfbjarga fyrir drykkjuskap o. s. frv.

Þá menn, sem sökum öläðis hafa í frammi háreisti á almannafæri, gera einhvern óskunda, barsmíð eða áreitni, má setja í varðhald og skulu þeir sæta sektum eigi minna en 50 krónur.

9. gr.

Enginn má baða sig eða synda nakinn við bryggjur bæjarins eða annarsstaðar svo nærri landi eða skipum á höfninni, að hneyksli valdi.

10. gr.

Hver sá, sem staddur er á almannafæri, er skyldur að segja til nafns og heimilis, þegar lögreglan krefst þess.

11. gr.

Almenningi er skylt að hlýða öllum skipunum lögreglumanna. Ef nauðsyn ber til, geta lögreglumenn krafist sér til aðstoðar hvern fulltíða karlmann, sem viðstaddur er, til að afstýra óreglu eða óspektum á almannafæri, en heimitingu eiga slíkir menn á fullum bótum úr bæjarsjóði fyrir tjón, er þeir kunna að biða við það á fatnaði eða limum, en bæjarsjóður á aðgang að hinum seka.

II. KAFLI.

Ákvarðanir til að afstýra tálmunum og hættum fyrir umferðina.

12. gr.

Enginn má ótilkvaddur slökkva eða kveikja á götuljóskerum bæjarins. Enginn má taka vatn úr brunahönum bæjarins eða hreyfa við þeim að neinu leyti, nema hann hafi til þess leyfi fengið hjá slökkviliðsstjóra.

Enginn má snerta við brunaboðum bæjarins, nema hann þurfi að gera vart við eldsvoða. Brot gegn þessari grein varða sektum, er ekki séu lægri en kr. 50.00.

13. gr.

Án leyfis lögreglustjóra má enginn setjast að á almannafæri til að selja vörur eða reka aðra atvinnu, og sé slíkt leyfi veitt, þá aðeins á þeim stað, sem leyfið tiltekur. Börn yngri en 14 ára mega alls ekki selja vörur á almannafæri. Þó skal börnum, 8 ára eða eldri heimilað að selja dagblöð og fréttablöð og

sömuleiðis aðgöngumiða að íþróttasýningum, dagskrár og merki, er gilda fyrir sérstaka hátíðisdaga.

103
28. okt.

14. gr.

Án leyfis hlutaðeigandi húseiganda má enginn láta fyrirberast á húsríðum, í garðshliðum, eða á öðrum stöðum, þar sem inn er gengið í hús, eða á húslóðum né fara inn í híbýli hans í söluerindum.

15. gr.

Stéttir meðfram götum skulu cingöngu ætlaðar gangandi mönnum. Eftir þeim má eigi fara með sleða, reiðhjól, hjólbörur, vagna né önnur aktól nema barnavagn, og eigi bera, draga, eða á annanhátt flytja með sér fyrirferðamikla hluti, svo sem tunnur, hey eða annað, sem tálmar umferðinni. Ljái, gaddhrifur, skotvopn og aðra hluti, sem tjón getur hlotizt af, má aðeins flytja eftir götunni sjálfri, og skal svo um þá búið, að engin hætta stafi af þeim. Hlaðnar byssur má ekki bera á götunum eða annarsstaðar á almannafæri. Byssur skal ávallt bera þannig að opið viti upp.

16. gr.

Á almannafæri má eigi leggja eða setja neitt það, er tálmar umferðinni. Þó mega þeir, sem flytja að sér vörur, eldivið, hey eða annað slíkt, og eigi geta lagt það frá sér á sjálfs síns lóð, leggja það á torg og götur meðan á flutningnum stendur, en gæta skal þess, að það geri sem minnstan farartálma.

Að flutningi loknum skulu þeir hreinsa vandlega götuna eða torgið, sem notað var. Bifreiðar, vagnar, hljólbörur og sleðar mega ekki standa á götunni lengur en nauðsynlegt er til að fylla þá eða tæma, og aldrei mega þeir standa á gangstéttum. Bæjarstjórn ákveður í samráði við lögreglustjóra, hvar á götum eða torgum standa megi vagnar eða bifreiðar, sem notaðar eru til fólks- og vöru-flutninga, og setur sérstakar reglur þar að lútandi.

17. gr.

Sporbrautir, sem liggja eftir götu endilangt eða yfir, skulu því aðeins leyfðar, að þær að dómi veganefndar séu nauðsynlegar. Allar slíkar sporbrautir skulu felldar niður í veginn þannig, að þær valdi ekki farartálma fyrir vegfarendur.

Þar sem sporbrautir liggja eftir götu eða yfir, skulu þeir, er með vagnana fara, gæta þess, að ekki hljótist tjón af, enda er slíkt á ábyrgð eigenda eða umráðamanna og þeirra, sem með fara, þá er slys ber að höndum. Geti sá, er með vagninn fer, ekki bætt tjónið, ber eiganda eða umráðamanni að gera það.

Vagna má ekki skilja eftir á sporbrautum þar sem þeir tálma umferð eða valda hættu.

Ef ekki er fylgt ákvæðum greinar þessarar með umbúnað á sporbraut-

103 um, sem liggja um götur, getur bæjarstjórn bannað brautirnar og látið taka
28. okt. þær burtu.

18. gr.

Á almannafæri má eigi vinna neina þá vinnu, sem hindrar umferðina eða gerir hana hættulega, t. a. m. gera að eða þvo fisk, annarsstaðar en á bryggjum, draga af linu, höggva grjót, járna hesta eða því um líkt. Á almannafæri og á veggsvölum eða gluggum, sem vita að almannafæri, má eigi hrista gólfduka, viðra sængurföt, hengja fót til þerris, herða fisk eða annað þesskonar.

19. gr.

Vöruskápa, sjálfsala, gluggaskýlur, auglýsingaspjöld eða annað þessháttar, má eigi hengja utan á hús þannig, að óþægindi verði að á almannafæri, að dómi lögreglunnar. Í opnum gluggum, sem vita að almannafæri, má eigi láta standa jurtapotta eða neitt það, er tjóni getur valdið, ef það fellur niður.

20. gr.

Eigi má fleygja glerbrotum, steinum, nöglum, fiskúrgangi, hálmi, ávaxtahýði, pappírsrusli eða öðru þessháttar á almannafæri né heldur skvetta þar skolpi eða öðru, er haft getur í för með sér hættu, óþrifnað eða óþægindi fyrir vegfarendur.

21. gr.

Foreldrum og öðrum hlutaðeigendum er skylt að annast um, að tilhlýðilegt eftirlit sé haft með óstálpuðum börnum, sem eru á þeirra vegum, þegar þau eru á almannafæri. Börn yngri en 12 ára, mega ekki vera á almannafæri seinna en kl. 12 frá 15. maí til 31. ágúst, nema þau séu í fylgd með fullorðnum. — Lögreglan getur bannað börnum, sem ekki ganga þar til vinnu eða eiga sérstakt erindi, að vera á bryggjum bæjarins eða við fiskhúsin, þegar farið er þar með fisk, eða unnið að afgreiðslu skipa. Börnum er enn fremur bannað að fara út í skip, er liggja við bryggjur í bænum, nema þau séu í fylgd með fullorðnum, eða hafi þangað erindi.

22. gr.

Enginn má gera skurð í gangstéttir, götur eða torg bæjarins, né raska þeim á neinn hátt, nema hann hafi til þess leyfi veganeftndar, og samþykki lögreglustjóra. Slik verk skulu unnin þannig, að sem minnstur farartálmi sé að, og ætíð skal þess gætt, að vegfarendur séu aðvaraðir um farartálmann með nægilega greinilegum ljósum, sem loga frá því dimma fer að kvöldi til þess hjart er að morgni. Að öðru leyti gerir lögreglustjóri þar ráðstafanir, er honum þykir þurfa til að afstýra hættu fyrir vegfarendur. Getur hann bannað umferð um götuna að nokkru eða öllu leyti meðan á verkinu stendur, og verið er að koma í lag því sem raskað hefir verið, eða skipað fyrir um, hvernig umferðinni skuli hagað. Ef slíkt verk dregst úr hófi fram eftir að byrjað er á því,

getur lögreglustjóri látið ljúka verkinu eða setja götuna í samt lag aftur á kostnað þess, sem verkið átti að framkvæma.

103
28. okt.

23. gr.

Þegar nýtt hús er byggt eða eldra hús rífið og byggt upp að nokkru eða öllu leyti, er eigandi þess, ef húsið liggur við almannafæri, skylt að skýra lögreglustjóra frá, áður en verkið byrjar, og sanna fyrir honum heimild sína til verksins. Hann skal haga sér eftir þeim fyrirmælum, sem lögreglustjóri setur til að afstýra farartálma og hættu eða óþægindum fyrir vegfarendur. Verkfæri og verkefni má ekki leggja frá sér á almannafæri, nema þar sem lögreglustjóri leyfir, og eigi má það liggja þar lengur en nauðsyn krefur. Mold, mól, leifar af verkefni og annað, er af byggingunni stafar, skal eigandi færa burtu, er húsagerðinni er svo langt komið, að því verði við komið. Girðingar sem kunna að hafa verið reistar til að afstýra hættu eða farartálma, skal taka burtu þegar í stað, þegar lögreglan krefst þess.

Nú brennur hús eða mannvirki, eða það er tekið burtu, án þess að annað sé gert í staðinn, og er þá eiganda skylt að ganga svo frá hússtæðinu, að ekki stafi hættu, óþrifnaður eða óprýði af.

24. gr.

Pallar, stoðir og annar umbúnaður þesskonar, sem notaður er við húsa-smíðar og aðrar byggingar eða viðgerðir á húsum, skal vera nægilega traustur, og þeir, sem nota hann, skulu vera gætnir og áreiðanlegir menn. Á slíkum pöllum utanverðum skal vera minnsta kosti 20 cm. há brik og handrið eða reipi í brjósthæð. Lausir stigar, sem notaðir eru við viðgerðir á húsum, málun, gluggaþvott eða þesskonar, skulu vera nægilega traustir og kjálkarnir búnir járngöddum að neðan, ef stiginn er meira en 4 metra langur.

Lausir stigar mega ekki standa við húsvegg á almannafæri eftir að dimmt er orðið.

Brot á þessari grein er á ábyrgð þess, er verkið annast, eða ef hann er eigi tilgreindur, þá á ábyrgð húseiganda.

25. gr.

Nú er hús svo hrörlegt, að hætt er við að það hrynji eða einhver hluti þess, og getur lögreglustjóri þá bannað að nota húsið og lagt fyrir eigandann að rífa það eða endurbæta það svo sem þörf gerist til að afstýra hættu, innan tiltekins tíma. Ennfremur getur lögreglustjóri á kostnað eigandans gert aðrar ráðstafanir, sem hann telur nauðsynlegar til að afstýra hættu fyrir vegfarendur og aðra. Ákvæði þetta nær einnig til þess, þegar steinvegg, trévegg eða annari girðingu liggur við hrúni eða falli.

103

28. okt.

26. gr.

Nú álitur veganefnd, að bryggjum, pöllum eða öðrum mannvirkjum sé svo áfátt, að aðgerðar þurfi við, svo sem t. d. þegar göt eru á pöllum, eða mannvirkin eru svo fúin eða sprungin, að hætta getur af því stafað, að áliti veganefndar, fyrir þá sem um fara, þá getur bæjarstjórn heimtað af eigendum mannvirkjanna, að þeir gangi svo frá þeim, sem bæjarstjórn telur þurfa, svo hættulaust sé. Nú er aðgerðin ekki framkvæmd svo fljótt, sem bæjarstjórn telur þurfa, og getur hún þá látið aðgerðina fara fram á kostnað eigandans, og má taka kostnaðinn lögtaki hjá eiganda mannvirkisins og hvílir aðgerðin sem lögveð á eigninni á undan öðrum veðböndum.

Nú er eigandi eða umráðamaður mannvirkis, sem aðgerða þarf, ekki viðstaddur í bænum eða ekki næst til hans hér á landi, og er þá bæjarstjórn heimilt að framkvæma aðgerðina á kostnað eigandans án tilkynningar.

27. gr.

Vindur og önnur áhöld, sem notuð eru til að hefja upp eða renna niður vörum eða öðru úr húsum, skulu vera nægilega traustar, og þeir sem nota þær, skulu vera gætnir og áreiðanlegir menn.

28. gr.

Nú gengur kjallaragangið út að stétt eða götu og lengra fram en húshliðin og skal þá vera handrið úr jární eða öðrum málmí beggja megin við þau og lögreglustjóri getur auk þess krafizt, að kjallaraopið sé byrgt með hlemm eða hlera frá því að dimma tekur að kvöldi unz bjart er að morgni.

Í kringum birtugrófir við stétt eða götu skal setja handrið úr jární eða öðrum málmí, eða nægilegar sterkar járngrindur yfir, jafnhátt stéttinni eða götunni. Handrið samkvæmt þessari grein mega ekki vera lægri en 60 cm.

29. gr.

Um þakrennur og rennsli frá húsum í göturæsin eða rennurnar, skal svo um búið, sem fyrir er mælt í byggingarsamþykkt kaupstaðarins, og er eiganda eða umráðamanni skylt að halda þeim vel við.

30. gr.

Eigi má kasta í fjöruna, ösku, dauðum fiski, matarleifum, fiskúrgangi né öðru slíku, og ekki skilja neitt slíkt þar eftir.

III. KAFLI.

103

28. okt.

Um reið, lestaflutning og akstur á götum bæjarins.

31. gr.

Þeir sem riða eða aka um götur bæjarins, skulu gæta tilhlýðilegrar varkárni einkum þegar þeir fara fyrir götuhorn, yfir þvera götu eða fram úr hliðum. Þeir eru skyldir að nema staðar þegar í stað, þegar lögreglan gefur þeim merki til þess.

Á almannafæri má ekki riða eða aka hraðara en á hægu brokki og þar sem mikil er umferð, gatan mjó eða farartálmi í veginum, skal aðeins farið fót fyrir fót. Lögreglan getur skipað svo fyrir, hvenær sem nauðsyn þykir, að fara skuli aðeins fót fyrir fót á tilteknu svæði, og þar sem margir vagnar koma saman á einn stað, getur hún raðað þeim eða skipað þeim að nema staðar um stund.

Ríðandi menn og vagnstjórar skulu í tæka tíð gera aðvart, sem á undan þeim ganga.

Eigi má riða eða aka um gangstéttir bæjarins.

32. gr.

Það er með öllu bannað að riða, beita fyrir vagna eða flytja farangur á höltum eða meiddum hestum eða svo horuðum að ekki hafi þeir fullan þrótt. Hesta, sem bíta eða slá, má ekki nota til aksturs í bænum.

33. gr.

Ríðandi mönnum, lestaönnum og öðrum, er farangur flytja á áburðarhestum, er skylt að vikja úr vegi og jafnvel út af götum fyrir vögnum er þeir mæta, ef vagninn kemst ekki leiðar sinnar að öðrum kosti. Með áburðarhesta má ekki hafa lengri viðdvöl á götunum en nauðsynlegt er til að taka ofan eða láta upp klyfjar.

34. gr.

Vagnar skulu vera svo sterkir og vandaðir að smíði, að ekki sé hætt við bilun. Þeir mega ekki vera svo stórir um sig, að þeir hindri umferðina. Vagnar þeir, er notaðir eru til mjólkurflutnings eða til annars flutnings, sérstakrar tegundar, skulu gerðir eins og fyrir kann að vera mælt í sérstökum reglugerðum.

Aktygin skulu vera haldgóð og hesturinn vel girtur við vagninn.

Sæti ökumannsins á vagninum skal haga þannig, að hann sjái bæði vel fram undan sér og til beggja hliða. Ef hlasið er svo fyrirferðarmikið, að það byrgi útsýnið, er ökumanni skylt að ganga vinstra megin við vagninn og teyma eykinn.

103

28. okt.

35. gr.

Ökumenn og vagnstjórar skulu vera nógu sterkir og þroskaðir til þess starfa, enda hafi þeim verið kennt að stýra hesti og vagni af æfðum ökumanni. Hesta má ekki slá með öðru en þar til gerðum keyrum eða ólarsvipum. Virsvipur eða prik má ekki nota. Aldrei má slá hesta í höfuð, fætur eða nára.

36. gr.

Vagnhlassið má ekki vera þyngra en svo, að vagninn beri það og hestunum veiti létt að draga það. Því á að vera vel komið fyrir á vagninum og fest svo að það ekki haggist. Það má hvorki ná langt út af vagninum né dragast við jörðu. Um málmvarning skal svo búið, að sem minnstur hávaði hljótist af.

37. gr.

Sami ökumaður má ekki fara með fleiri en tvo vagna, er tengslaðir séu saman. Það er og bannað að festa sleða eða handvagna við aktól, sem hestum er beitt fyrir.

Tveir vagnar eða fleiri mega ekki aka samhliða. Eigi má nema einn maður riða við hliðina á vagni.

38. gr.

Með vagna og hesta skal fara svo nærri vegarbrún eða gangstétt til vinstri handar, sem auðið er. Um götuhorn skal aka í kröppum boga, ef snúið er til vinstri handar, en í löngum boga, ef snúið er til hægri. Á götuhornum og gatnamótum er bannað að aka fram fyrir vagn eða hest, sem á undan fer.

39. gr.

Það er bannað að riða eða aka á móti skruðgöngum og líkfylgdum eða fram hjá þeim. Skal víkja úr vegi fyrir þeim, ef unnt er, eða nema staðar meðan þær fara fram hjá.

40. gr.

Á miðri götu má ekki nema staðar með hesta eða vagna, heldur skal það gert sem næst gangstéttinni eða götujaðri og skal þá snúa vagninum þannig, að hlið hans sé jafnhliða gangstéttinni eða götujaðrinum. Ekki má nema staðar þar sem hestur eða vagn heldur kyrru fyrir beint á móti hinu megin á götunni. Ennfremur er bannað að nema staðar með hest eða vagn á gatnamótum, eða fast við þau.

41. gr.

Ökumenn og riðandi menn mega ekki yfirgefa hesta sína á almannafæri nema þeirra sé tryggilega gætt. Á almannafæri má ekki taka beizli af hesti sem beitt er fyrir vagn.

42. gr.

103

Um sleða, er hestum er beitt fyrir, gilda sömu reglur og um vagna. Enn- 28. okt.
fremur gilda framanskráðar reglur um vagna einnig um hjól og bifreiðar, eftir
því sem við á, auk sérreglna þeirra, sem hér fara á eftir.

43. gr.

Slökkviliðið er undanþegið framanskráðum ákvæðum um vagna. Skulu
allir vikja úr vegi fyrir því svo fljótt sem auðið. Sama gildir um sjúkravagna.

IV. KAFLI.

Um bifreiðar.

44. gr.

Bifreið nefnist í samþykkt þessari hvert það ökutæki, sem knúið er
áfram af aflvél í ökutækinu sjálfu og ætlað er til að flytja fólk eða varning.
Samþykktin nær þó ekki til vagna, sem renna á spori eða ökutækja, sem notuð
eru eingöngu af slökkviliði.

45. gr.

Lögreglustjóri eða bæjarstjórn getur takmarkað eða bannað umferð
bifreiða á einstökum götum, ef slík umferð álízt hættuleg eða til sérlegra óþæg-
inda fyrir aðra umferð. Sömuleiðis getur lögreglustjóri eða bæjarstjórn bann-
að eða takmarkað bifreiðaferðir innanbæjar að næturlagi.

46. gr.

Um gerð bifreiða fer eftir 3., 6., 10. og 12. gr. í lögum um notkun bif-
reiða, nr. 56 frá 1926 sbr. 1. gr. laga nr. 23 frá 1927 og reglugerð um bifreiðar
28. apríl 1915, eða þeim lögum og reglugerðum, sem þar um gilda á hverjum
tíma.

Ljós á bifreiðum skal tendra þegar skyggja fer, en ekki seinna en á þeim
tíma, sem ákveðinn er til tendrunar á götuljóskerum.

47. gr.

Sérhver bifreiðareigandi, sem búsettur er hér í bænum, skal senda lög-
reglustjóra tilkynning um bifreið sína, áður en hún er tekin til notkunar. Lög-
reglustjóri lætur skoða bifreiðina og greiðir bifreiðareigandi kostnaðinn. Full-
nægi bifreiðin ákvæðum þessarar samþykktar, skrásetur lögreglustjóri hana
og afhendir eiganda merkið áletruðu N.K. og tölumerki, sem festa skal aftan
á bifreiðina svo að sjáist greinilega og má ekki taka það af henni, eða hylja

103 á nokkurn hátt meðan bifreiðin er notuð. Engin önnur merki mega vera aftan
28. okt. á bifreiðum, sem skrásettar eru hér í bænnum. Verði eigendaskipti að bifreið, skal bæði hinn fyrri og hinn nýi eigandi tafarlaust tilkynna það lögreglustjóra.

Lögreglustjóri ákveður hve margir menn megi í einu vera í bifreið, ef hún annast fólksflutning fyrir borgun, og mega aldrei vera í henni fleiri menn, enda skal bifreiðarstjóri ávallt hafa meðferðis skirteini lögreglustjóra, er tiltekur farþegafjölda. Á sætalausum vörubifreiðum má ekki aka börnum að nauðsynjalausu. Bilkennari má aðeins hafa þann sem hann er að kenna í hvert sinn með sér í bílnum meðan kennslan fer fram.

48. gr.

Enginn má stýra bifreið nema hann sé fullra 20 ára að aldri og hafi ökuskirteini, er heimili honum að stýra bifreið.

Bifreiðarstjórar, aðrir en þeir, sem aka einkabifreiðum, skulu hafa einkennishúfu á höfði og framan á henni skulu standa skrásetningarstafir þess umdæmis, þar sem þeir hafa fengið ökuskirteinið og tölumerki skirteinis þeirra.

Bifreiðarstjóri má ekki neyta áfengra drykkja eða vera undir áhrifum áfengra drykkja við bifreiðarakstur.

Bifreiðarstjóri má ekki sleppa hendi af stýri bifreiðar sinnar meðan ekið er, og varast skal hann að tala við farþega.

49. gr.

Ökuhraða bifreiða skal ávallt tempra svo, að komizt verði hjá slysum, og þannig, að umferð um götuna sé ekki trufluð, og má ökuhraðinn aldrei vera meiri en 18 kílómetrar á klukkustund. Þar sem bifreiðarstjóri sér skammt frá sér, í kröppum bugðum, við húsdýr, horn eða gatnamót, þar sem vegur er sleipur og þar sem mikil umferð er, skal gæta sérstakrar varúðar, og má þar aldrei aka hraðara en svo, að stöðva megi bifreiðina þegar í stað. Sé for eða bleyta á götu, skal aka svo, að ekki slettist á aðra vegfarendur né á gangstéttina.

50. gr.

Ef bifreið mætir vögnum og vegfarendum á stað, þar sem hvorugir komast fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til baka og nema staðar þar sem hinir komast fram hjá henni.

51. gr.

Bifreiðarstjóri skal gefa hljóðmerki með horni sínu í tæka tíð þegar hætt er við árekstri, og ávallt áður en farið er fyrir götuhorn eða yfir gatnamót og er hann ekur bifreiðinni aftur á bak.

Hætta skal hann að gefa hljóðmerki, ef hestar hræðast eða verða óróir og ekki má gefa hljóðmerki um leið og bifreiðin fer fram hjá hestum.

Bifreiðarstjórar skulu gæta þess, einkum að næturlagi, að gera eigi há-

vaða um nauðsyn fram með hljóðmerkjum; þeir bera og ábyrgð á því, að farþegar í vögnum þeirra hafi ekki um hönd söng eða hávaða. **103**
28. okt.

52. gr.

Bannað er að nota til eldsneytis á bifreiðar steinolíu eða annað, sem reykur stafar af.

53. gr.

Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun bifreiða, skal bifreiðarstjóri þegar stöðva bifreiðina, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi, ef þess er krafist, og hjálpa þeim, sem slasast hefir, ef þörf gerist.

Ef hestur fælist eða verður órór, skal bifreiðarstjóri þegar í stað stöðva bifreið sína og gangvél hennar.

Bifreiðarstjóri skal ávallt stöðva bifreið, ef lögreglan gefur honum merki um að nema staðar.

54. gr.

Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðum bifreiðalaganna og reglugerðum þeim, sem settar eru eða settar verða samkvæmt þeim lögum um notkun bifreiða.

V. KAFLI.

Um reiðhjól.

55. gr.

Þeir, sem fara á reiðhjólum um götur bæjarins, skulu gæta þess, er hér segir:

- a. Á hjólum mega ekki í senn vera fleiri menn, en hjólin eru gerð fyrir. Sá, er stýrir hjólum, skal ætíð halda minnsta kosti annari hendi um stýrið og hafa báðar fætur á stigsveifum. Enginn má flytja með sér á hjólum hluti, sem valdið geta hættu eða hindrað umferðina.
- b. Á hverjum hjólum skal vera bjalla, sem gefur hvelld hljóð, en ekki horn, og skal hjólamaður láta til hennar heyra, ef hætt er við árekstri, og ætíð áður en hann fer fyrir húsdýr, horn eða gatnamót.
- c. Á hverjum hjólum skal þegar dimmt er vera tendruð ljósker, er snúi fram og lýsi framundan sér. Ljós skal tendrað eigi síðar en á þeim tíma, sem ákveðinn er til tendrunar á götuljóskerum bæjarins.
- d. Ökuhraði á hjólum má ekki vera meiri en 18 kílómetrar á klukkustund og þar sem hjólamaður sér skammt frá sér í kröppum bugðum, við gatnamót, þar sem mikil umferð er og þar sem vegur er sleipur, skal gæta sérstakrar varúðar, og má þar aldrei aka hraðara en svo, að stöðva megi hjólin þegar í stað. Sé for eða bleyta á götu, skal aka svo, að ekki slettist

103
28. okt.

á aðra vegfarendur, né á gangstéttina. Skyld er hjólamanni að nema staðar, ef reið hans veldur að hestur fælist eða verður órór.

- e. Byrjendur mega ekki æfa sig á hjólum á götu bæjarins. Ekki má hjóla á gangstéttum né yfir þær og ekki inn eða út úr hliðum.
- f. Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun hjóla, skal hjólamaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi, ef þess er krafist og hjálpa þeim, sem slasast hefir, ef þörf gerist. Hjólamaður skal þegar nema staðar, ef lögreglan gefur honum merki um það. Eigandi hjóla ber ábyrgð á brotum á samþykkt þessari, ef hann lánar þau þeim, sem er yngri en 15 ára.

VI. KAFLI.

Um rekstur gripa og fénaðar um götur bæjarins o. fl.

56. gr.

Alifugla má eigi hafa á kaupstaðarlóðinni frá 1. maí til 15. sept. nema þeir séu í afgirtu svæði eða öruggri vörzlu.

57. gr.

Sauðfénaður og geitfé má ekki ganga laus inni í sjálfum bænum frekar en nauðsyn krefur til að reka hann úr og í haga eða til vatns.

Þeir, sem sauðfé eiga, skulu skyldir til að annast fjallskil eftir fyrir-mælum bæjarstjórnar.

Eigi má láta hesta eða nautgripi ganga laus um götur bæjarins frekar en nauðsyn krefur til að reka í haga eða til vatns. Fælnir og hrekkjóttir hestar mega aldrei ganga lausir á götum í bænum. Ekki má láta hesta standa á eða við götur, heldur skulu þeir látnir í réttir eða geymdir að húsabaki. Aðkomumenn mega ekki sleppa hestum sínum í landi bæjarins, annarsstaðar en þar, sem bæjarstjórnin ákveður. Hesta eigendur eru skyldir að eiga hús fyrir hesta sína og hýsa þá í vondum veðrum.

VII. KAFLI.

Um friðun almenningsigna o. fl.

58. gr.

Mannvirki og hluti, hverju nafni sem nefnast, er ætlaðir eru til almenningsafnota eða til prýðis á almannafæri, svo sem minnisvarða, vatnsból, bruna-

hana, síma, rafleiðslutæki, götuljósaker, nafnspjöld og töluspjöld á götum og húsum, bekkir, girðingar og annað þessháttar má enginn skemma eða færa úr stað, eigi heldur ata eða saurga, rita, rispa, tjarga, mála eða teikna á þá. Þetta á einnig við um þann hluta af húsum, múr- og trégirðingum, er liggur að almannafæri. Greinin nær einnig til viðvarpsútbúnaðar einstakra manna. 103
28. okt.

59. gr.

Enginn má skemma girðingar í bænum, né setjast á þær eða klifra yfir eða upp um þær.

Enginn má skemma, kasta grjóti á eða troða ræktaða bletti, grasreiti eða trjágarða, hvort sem eru girtir eða ógirtir.

60. gr.

Í kirkjugarðinum mega engir leikir eða önnur ótilhlýðileg hegðun eiga sér stað. Tré eða jurtir, sem gróðursettar eru á grafreitum eða leiðum, má enginn rífa upp eða færa burtu, né spilla eða saurga grafreitina á nokkurn hátt. Enginn má hafa með sér hund inn í kirkjugarðinn. Skepnum má eigi beita í kirkjugarðinum.

Börn yngri en 14 ára mega eigi vera í kirkjugarðinum, nema þau séu í fylgd með fullorðnum, sem ber ábyrgð á framferði þeirra.

VIII. KAFLI.

Um götuspjöld, húsnúmer og uppfestar auglýsingar.

61. gr.

Bæjarstjórnin ákveður nöfn á götum og lætur festa upp nafnspjöld, eða mála nöfnin á götuhornin þar sem þurfa þykir. Töluspjöldum, sem bæjarstjórnin hefir látið eða lætur festa á hús til að tákna húsaröð, skulu húseigendur halda við á sinn kostnað og endurnýja, ef á þarf að halda.

62. gr.

Bæjarstjórnin ákveður hvar festa skuli upp auglýsingar frá yfirvöldunum og öðrum stjórnarvöldum, og skal hún á kostnað bæjarsjóðs útvega spjöld í því skyni svo mörg, sem þurfa þykir.

Auglýsingar um sjónleiki, samsöngva, sýningar og aðrar skemmtanir, sem leyft er að halda, má festa upp hvar sem er með samþykki hlutaðeigandi húsráðanda.

Á rafmagns- eða símastaura má engar auglýsingar festa.

103

28. októ.

63. gr.

Uppfestar auglýsingar skulu hlutaðeigendur taka niður þegar þær hafa fullnægt tilgangi sínum.

Löglega uppfestar auglýsingar má enginn rífa niður, saurga eða gera ólæsilegar á annan hátt.

IX. KAFLI.

Um veitingahús, skemmtistaði og almennar skemmtanir.

64. gr.

Allir staðir, þar sem höfð er á hendi almenn veitingasala, matar og drykkja eða gististaðir fyrir almenning, skulu háðir sérstöku eftirliti lögreglunnar og skal lögreglunni heimill umgangur um húsakynni þau, sem notuð eru í sambandi við veitingar. Veitinga og greiðasölu má aðeins hafa um hönd í húsnæði, sem að dómi heilbrigðisnefndar er til þess hæft og bæjarstjórn hefir samþykkt; þetta ákvæði nær einnig til þeirra greiðasölu og veitingastaða, sem eldri eru en samþykkt þessi.

Á öllum gistihúsum skal haldin nákvæm gestaskrá.

65. gr.

Á almennum veitingastöðum eða samkomustöðum, má enginn gerast sekur í ofsalegu atferli eða hávaða, svo að aðrir gestir, húsbóndi eða heimilisfólk eða nágrannar hafi ónæði af. Þar má heldur ekki sýna af sér ósæmilega eða hneykslanlega hegðun eða hafa áhættuspil um hönd. Eigi er heimilt að láta drukknum manni í té neinskonar veitingar umfram lífsnauðsynjar á almennum veitinga- eða samkomustað.

Hverjum þeim, sem hefir á hendi veitingasölu, matar og drykkja, eða selur gistingar, er skylt að gera það sem í hans valdi stendur til að afstýra því, að neitt fari fram í veitingastofu hans eða gistihúsi, sem er á móti góðri reglu og velsæmi.

Skal hann sjá um að loftræsting og þrifnaður sé í góðu lagi. Verði misbrestur á að reglum þessum sé fylgt, eða fullnægi veitingastaðir ekki skilyrðum 64. gr., er lögreglustjóra heimilt að banna veitingar á þessum stöðum um stundarsakir, eða fyrir fullt og allt, ef ekki er bætt úr ágöllum, að gefinni aðvörun.

66. gr.

Öllum veitingastöðum og knattborðsstofum skal vera lokað frá kl. 11½ að kvöldi til kl. 6 að morgni og allir gestir, sem eigi hafa náttstað, skulu hafa farið út eigi síðar en ½ stundu eftir að lokað er. Þó má selja ferðamönnum greiða á hvaða tíma sem er, og heimilt skal félögum að halda samkvæmi, dansleiki eða aðrar skemmtanir fram yfir lokunartíma, ef eigi taka þátt í því

aðrir en félagsmenn og gestir þeirra. Þegar sérstaklega stendur á getur lög- **103**
reglustjóri leyft veitingastöðum að hafa opið lengur en að ofan segir. Ennfrem- 28. okt.
ur mega brúðkaup og önnur boð standa fram yfir hinn tiltekna tíma.

Unglingum innan 16 ára aldurs er óheimill aðgangur að almennum knatt-
borðsstofum og ber eigendum og umsjónarmönnum stofanna að sjá um, að
þeir fái þar ekki aðgang né hafist þar við.

67. gr.

Föst kvikmyndahús má ekki starfrækja í bænum nema með leyfi bæjar-
stjórnar og með þeim skilyrðum að því er útbúnað og loftrými snertir, sem
hún tiltekur, ákveður bæjarstjórn hve mikið gjald skuli greiða í bæjarsjóð
fyrir leyfið annaðhvort árlega eða fyrir hverja sýningu.

Ákvæði þessarar greinar nær einnig til þeirra kvikmyndahúsa, sem eldri
eru en samþykkt þessi.

Lögreglustjóri getur veitt leyfi til að halda einstakar kvikmyndasýning-
ar og ákveður hann þá gjaldið í bæjarsjóð.

68. gr.

Enginn má fyrir borgun halda opinberar skemmtanir, án leyfis lögreglu-
stjóra. Án leyfis lögreglustjóra má ekki kveikja skotelda eða ganga með log-
andi blys.

69. gr.

Hver sá, sem samkvæmt framanskráðu hefir fengið leyfi til að halda
sjónleik, dansleik, samsöng eða einhverja þá skemmtun eða sýningu, sem talin
er hér að framan, er skyldur að sjá um að ekkert þar fari fram, sem brýtur í
bág við reglur og velsæmi. Ef brestur verður á þessu er lögreglunni heimilt að
slíta samkomunni og skipa áhorfendum og öðrum, sem við það eru staddir, að
fara í burtu. Lögreglustjóri getur fyrirskipað skoðun á kvikmyndum og bannað
sýningu á myndum, sem hann telur skaðlegar eða siðspillandi.

70. gr.

Húseigendur og húsráðendur geta bannað, að sá er leyfi hefir fengið til
að halda skemmtanir samkvæmt 67. og 68. gr. noti það á þeirra lóð. Sömu-
leiðis er sérhverjum, sem hefir sjúkling á heimili sínu, eða ef aðrar gildar á-
stæður eru fyrir hendi, heimilt að krefjast þess, að engar almennar skemmt-
anir, sem háreysti er að, séu hafðar svo nærri húsi hans að hætta eða tjón geti
af því hlotizt.

71. gr.

Við hvert veitingahús eða almennt samkomuhús skal eigandinn láta
gera náðhús og salerni, sem gestum er heimill aðgangur að. Skal veitingamað-
ur og húseigandi sjá um, að því sé allt af haldið vel hreinu.

X. KAFLI.

Um almennt hreinlæti og þrifnað o. s. frv.

72. gr.

Á almannafæri má enginn fleygja hræum, rusli eða óhreinindum. Í ræsi má eigi kasta neinu því, er stíflað getur vatnsrásina.

Sorpi, slori, ösku eða öðrum óhreinindum má eigi kasta í fjöruna, og eigi má heldur skilja þar eftir neitt það er valdið getur óþrifnaði eða óheilnæmi.

Stampa, opnar tunnur eða fót með lifur, grút eða áburði má eigi hafa á almannafæri, eða neitt það, sem ódaun leggur af eða er til óþrifnaðar í bænum.

73. gr.

Hey, þang lifur, kolasalla, mold eða þesskonar sem slæðist eða hrynur niður við flutning um almannafæri, skal sá, er flutningnum ræður, skyldur að hreinsa upp samdægurs.

74. gr.

Áburður og annað slíkt, sem óþef leggur af, má aðeins flytja um götur bæjarins í lokuðum vögnum vel þéttum. Má eigi fylla þá svo, að neitt hrynji úr þeim meðan á flutningnum stendur.

75. gr.

Á húshliðar eða gafla, eða girðingar, sem vita að almannafæri, má eigi hengja eða festa á annan hátt neinskonar fiskföng né annað, sem óþrifnaður er af eða óþefur. Eigi má heldur hafa fisktrönur við almannafæri. Lifrarbræðslu eða aðra vinnu, sem óþrifnaði veldur eða óhollustu, má eigi hafa á öðrum stöðum en þeim, sem heilbrigðisnefnd ákveður.

76. gr.

Á tún, sem liggja að almannafæri, má ekki bera nokkurn þann áburð, sem megnan óþef leggur af.

77. gr.

Sorphauga, áburðarhauga, salerni, forir eða því um líkt, má eigi hafa annarsstaðar í bænum en þar sem heilbrigðisnefnd leyfir.

78. gr.

Skylt er húseiganda eða lóðareiganda að sjá um, að haldið sé hreinum portum og annari óbyggðri lóð kringum hús hans, eða óbyggðri lóð, þar á meðal rústum, sem liggja að götu.

Enginn má fleygja sorpi eða öðrum óhreinindum inn á lóð annars manns

eða orsaka að slíkt berist á lóðina. Hver, sem gerist sekur um slíkt, skal sæta sektum og flytja óhreinindin tafarlaust í burtu á sinn kostnað og gera ráðstafanir til að aftra því, að óhreinindin berist af lóð hans á lóð annars manns. 103
28. okt.

79. gr.

Þar sem holræsi er komið í götu, skal húseiganda skylt að leggja holræsi frá húsi sínu út í göturæsið og skal leiða allt skólp frá því út í göturæsið. Húseigandi skal sjá um hreinsun á ræsum þeim, er ganga frá húsum út í göturæsið eða rennum þeim, er liggja kunna út í göturennu, og sjá um að afrennsli í þeim stíflist ekki.

80. gr.

Götur bæjarins og göturæsin skal hreinsa á bæjarins kostnað svo oft sem heilbrigðisnefnd þykir þurfa.

XI. KAFLI.

Um staðgildi samþykktarinnar, hegningarákvæði o. fl.

81. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir Neskaupstað í Norðfirði, en skal, nema hitt sé beint fram tekið, því aðeins beitt utan verzlunarlóðarinnar að það þyki við eiga, eða því verði við komið.

82. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal farið sem almenn lögreglumál.

83. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum allt að 1000 krónum, ef ekki liggur við þyngri hegning að lögum. Ef kenna má yfirsjón, er barn yngra en 14 ára drýgir, skort á hæfilegri umsjón foreldra eða annara, sem barninu ganga í foreldra stað, þá skal refsa þeim fyrir yfirsjónina, en ekki barninu.

84. gr.

Ef einhver lætur það ógert, sem er skylda hans samkvæmt samþykktinni, má lögreglustjóri láta framkvæma það, eða gera nauðsynlegar ráðstafanir til að hindra að vanræksla valdi tjóni. Kostnað við þetta og kostnað sem leiðir af þeim ráðstöfunum, sem lögreglustjóri gerir, til að hindra brot gegn samþykktinni, greiðir bæjarsjóður, en skyldur er hinn seki að endurgreiða kostnaðinn að fullu.

103

28. okt.

85. gr.

Allan kostnað, sem leiðir af framkvæmd á samþykkt þessari, og eigi verður krafinn af einstökum mönnum, greiðir bæjarsjóður.

86. gr.

Með samþykkt þessari er úr gildi numin lögreglusamþykkt fyrir Neskaup-tún í Norðfirði frá 1. júní 1925.

Samþykkt þessi öðlast gildi 1. desember 1930.

Þetta birtist hér með til leiðbeiningar öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 28. október 1930.

Tryggvi Þórhallsson.

Gissur Bergsteinsson.

104

30. okt.

BRÁÐABIRGÐAREGLUGERÐ

um

búfjártryggingar.

Samkvæmt heimild í lögum nr. 28, 7. maí 1928, um búfjártryggingar, eru hérmeð settar eftirfarandi reglur:

I. KAFLI.

Almenn ákvæði. Virðing gripa til váttryggingar. Iðgjöld.

1. gr.

Heimilt er sveitar- og bæjarfélögum á Íslandi að stofna váttryggingarsjóði, með skylduábyrgð fyrir kýr, kynbótanaut, kynbótahesta og hrúta.

Verksvið sjóðanna fer eftir lögum nr. 28, 7. maí 1928 og reglugerð þessari.

Yfirstjórn þeirra mála, sem falla undir lög þessi og reglugerð, hefir atvinnumálaráðherra. Hann úrskurðar og ágreining, er rísa kann útaf málum þessum, nema um dómsmál sé að ræða.